

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, havá a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Börmentetlen leveleket csak ismertetéstől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, havá hirdetések, előfizetési bérek és a kiadás körüli panaszok bérmentésre küldendők.

Előfizetési árak:

Table with columns: Helyben, Helyben házhoz hordva, Vidéken, postai szállításal. Rows: Egész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy hónapra.

Hirdetések díja:

Table with columns: Nyaloc hasábos petitor, Minden következőn, Bélyegdíj külön, Nyitási sora.

A nagy fecsegő.

Arad, július 23.

(*) A történelmi nevezettség felkiáltást lehetetlen jobban alkalmazni ma másnál, mint éppen a nagy riporterek ezidei kiváló kedvencénél, Bismarcknál.

Minő fordulat! valóban. A politikai mindenható, az öreg Vilmos császár teljhatalmu instruktora s a nemes Frigyes nagy gyűlöléje, egy vén fecsegővé változott át, kit az interviuolók beláthatlan raja vesz körül, s ki a jó stajer pipa mellett beszél boldog-boldogtalannak, nem ügyelve meg sem a kimondott szót, sem pedig a kérdezősködő embert.

Nagy embereket soha nem tudunk melyen érző szív nélkül képzelni. Bismarcknak sohse volt szíve, és a legpéldátlanabb önzésné engedte a népek sorsát katasztrófális helyzetbe kerülni, vagy jövőjüket teljesen elpusztítani.

Keserü csalódás ez, de mégis elég jókor jött arra nézve, hogy akkor tudjuk meg, mikor azt már a nyugalomban élő Bismarck elszólása hozza tudtunkra, tanulságul a jövőre.

Nem habozunk kijelenteni, hogy minket egy belátni nem vezetnek tévuttra azon berátni értesítések, melyek szerint a Bismarck ellenünk legutóbb tett nyilatkozata Berlinben nem részült nagy figyelembe.

Magyar fegyvergyár. Bécsből írték a „Pester Correspondenz”-nek: „Az önk hatalmas Barossa, kit bizonyos személyek a dunagőzhajózási társaság halálának ellenségének kiáltottak ki, zónatarifájával annak valóságos jótévője lett.

pedig ragaszkodik ahhoz, amit a magyar kormánynyal szemben kijelentett, hogy t. i. szeptember 1-ig bírnia kell az egész megrendelést, mert különben egyelőn más sürgős megrendeléseknek eleget tenni.

Dunagőzhajózási társaság. Bécsből legújabb kelettel írták a „Pester Correspondenz”-nek: „Az önk hatalmas Barossa, kit bizonyos személyek a dunagőzhajózási társaság halálának ellenségének kiáltottak ki, zónatarifájával annak valóságos jótévője lett.

A bolgár kormány sikerei.

Budapest, július 22.

A siker, melyet Stambulov újabban ismét a magas portánál aratott, rendkívül becstelenségre váltak diplomáciai művészetének a lényegesen erősíteni fogja állását az országban és az ország állását.

Magya a porta a győzelem és igazságosság cselekedeteit büszkeséggel a szultán azon irádéja által, mely a tulnyomó többségben bolgárokat által lakott macedóniai három egyházmegye élére bolgár nemzetiségű püspököket hívott meg.

* Lásd lapunk tegnapi számának vezércikkét, mely az „Aradi Közlöny” kitűnő értesüléseit tartalmazta e fontos tárgyban. Szerk.

zankowistával és karawelowistával szemben úgy fognak állni, mint 99 az 1-hez.

Ami a párisi orléanista lapok Bulgáriáról s Ferdinándról jelentenek, részint idejét multá, részint teljesen koholt. Elavult, hogy Ferdinánd nem akar visszatérni Bulgáriába; visszatérni akar és fog is.

Téves, hogy a Coburg-család már 75 milliót elpocsékolta a bolgár kalandra: a Coburg-család Bulgáriában befektetett 5 milliót, erről oly kulgányok és czimlekek birtokában van, melyeket egészen szolid, annak idején készpénzben befolyó értékeknek lehet tartani.

Vidék.

Piski-i levél.

(Mihályfi Károly Piskin. Műkedvelői előadás és tánc.)

Saját tudósítónktól. — Piskin, július 22.

Piski-telepen az ujonnan épített díszes ökördás felszerelése javára e hó 19-én szeszmulatsággal és hangversenyyel egybekapcsolt szmlelőadást rendeztek, mely minden tekintetben sikerültnek mondható.

Az előadás sikerének biztosítására az állam a nemzeti színház egyik elsőrendű tagját, Mihályfi Károlyt volt szerencsésen a közreműködésre megnyerte. Mihályfi Piski-telepi szomszédságában — Dédácson — Fáy J. Bélánál tölti a nyarat s fellépésével nagy közönséget vonzott Piskire.

Mihályfi kívánataira a „Gringoire” egy felvonásu francia vígjáték került színre. Kiváló közreműködtek Paulik József, Pawlas Emilia k. a., Nik Pál, Szilágyi Mihály és Fejér János, mindannyian műkedvelők, kiknek játékán észre lehetett venni a művész rendező kezét.

A darabhoz teljesen új diszkrétet festetett a főrendező s igazán elismerésre méltó fáradsága és áldozata, hogy ennek dacára a kiadás csak 68 frotot s néhány krt tett ki.

Az előzetek Mihályfi által a nemzeti színház ruhatárából lettek kikölcsönözve. Az est hangversenyi részéről szintén csak elismerőleg szólhatunk. Fischer

Elemér hegédi-játéka, Mihályfi szavatai s az énekkvartett egyaránt sok tapost nyert a közönségtől s valamenyyi megnyertatott. A kvartettben énekeltek: Domán Jolán, Wagner Vilma k. a.-ok, Szilágyi Mihály és Szépey Ferenc.

Még egy feltűnő jelenségről kell megemlékeznem, s ez az, hogy a gyári munkásosztály teljesen távol tartotta magát az előadás meghallgatásától.

Külföld. Mozgósítási hírek az orosz határról. A „Kreutzstg.”-nak hírvében már említett és eddig meg nem czáfolt mozgósítási híreiből érdekesnek tartjuk még közölni a következőket: A csapatok összpontosítása Oroszország nyugati területeiben, különösen azokban, melyek Ausztria és Magyarország határosa, olyan óriási mérvűek, hogy például a wlynai, varói, kievi és odesszai katonai kerületekben összeröplödött katonaságból a gyalogsági csapatok (G), a lovasságiak (L) százalékát képezik Oroszország egész békéállományu haderejeinek. A nemzet hártázhoz közel fekvő katonai kerületek helyőrsége kevés, aminek megvan a maga külön oka.

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

Julius 24.

Az ereklye-kanapé.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

A kis menyecske szép volt. Ő maga igen csinos lévén, szerette meg a körülje arcokat. Így történt, hogy szintén igen csinos ifjút választott férjének.

De az esztetikában még tovább is elment. Azt akarta, hogy körülje gondolkodott, hogy a környezet hatása meg szokott látszani az — utódokon is.

Ez elvárából kifolyólag a kis menyecske komorjából is nagyon csinos volt.

Pedig nem kellett volna elfelednie, hogy szívünk bármint tele legyen is herczegnőkkel vagy más ilyen magasrangú lényekkel, mégis mindig marad benne hely egy csinos komorna számára.

Dehát ha ez a menyecske nem jutott észbe, vagy tán nem is tudta!

Mellesleg megjegyezted, a házaspárnak az ebédlő-szobában egy kanapéja, melyet, nem tudni mi okból, relikviaként tiszteltek. Valószínűleg az első — csak ezen esett meg. Szóval a házaspár tréfásan bár, de szentelt megfogadta, hogy erre a kanapéra álló három esztendeig nem nem ül, sem nem heveredik. Csak megszűröl gusztláják, mondván:

— Itt voltál te, itt a helyed; én szintén itt voltam és — még sincs ott a helyem sehol a kanapén.

Ezek után áttérhetünk arra, hogy a házasság első éve után a férjnek egy nyár

idején rendszeren nagyon melege szokott lenni.

Ilyenkor azt cselekedte, hogy átment a legközelebbi szobán, aztán be az ebédlőbe, és kinyitva az ablakot, kinézett a holdvilágos éjbe.

Egyszer az asszonynak, ki édesdeden nyújtóztatta rózsás tagjait a párnák között, úgy tetszett, mintha elfojtott női hangot hallott volna.

Felkelt és utána osont férjének. Azonban a középső szobában szerencsétlenül járt: leült egy zarád, mely nagy robajjal hullt a padozatra.

A zörejen át a menyecske ismét elfojtott női síkjót vélt hallani.

Itt már nem volt idő a gondolkodásra. Villámgyorsan kiugrott az ebédlőbe; e közben ugyancsak odacsapta az ajtófélfézh liliomkarjait.

A férj ott állt az ebédlő ajtajánál, megvilágítva a hold fénye által. Éppen az ajtót csukta be.

— Hogyan? — kiáltá. — Te vagy az, édesem?

— Igen, édes férjem. De hát te mit csinálasz?

— Kinéztem az ablakon, és hallván, hogy egy váza leesik, azt hittem, a — léghuzam vett le, s eljöttem, hogy bezárjam az ajtót, mely a léghuzamot okozhatta.

— De ropant nagyra tetted ám ezt! — Sok nem kívánhatod, hogy sokáig járjak a léghuzamban! Siettem.

A menyecske, amint ott állott a holdfényben, átkötött pongyolájával, igen izgő volt. Szemeiben a gyanu villámá szikrázott, melyet szerelmes tekintettel igyekezett eloszlatni.

A helyzet különben is igen ingerlő vala. Bármily bután bálura is le a hold, ha fénye ilyen pongyolára esik . . .

Igy gondolkodott kis menyecskeknk is. Hőkarjaival átfonta férje nyakát és ezt suttogta neki:

— Mit gondolsz, édesem? Ne törnök meg azt a bohó fogadalmat? A kanapé újra leülhet rózik, mint akkor, és ugyancsakám!

— Hogyan, kicsikém? — ferdé szeliden a férj. — Nem kell-e megtartanunk azt is, amit tréfából ígértünk? Meglásd, ha majd olyan öregek leszünk, hogy a hamut is „mamú”-nak mondjuk, — s persze mi akkor is így fogunk egymást szeretni (csókok csattanása) — milyen kedvesen emlékszünk majd vissza erre a fura bohóságra.

— Hát igazán? Te megtartod ezt a fogadást, ha — magad vagy is? — kérde a nőcske.

— Természetesen! Meg aztán mi szükségünk van nekünk erre a kanapéra? Erre a férj minden magyarázat nélkül átkapta derékra a kis menyecskeket az ebédlőn meg a középső szobán betánczoltatta a puha fészekbe, melyet köznyelven hálószobának neveznek.

A kis menyecske másnap ragyogó arczoval ébredt. Mi sem mutatta, hogy fejből élében valamit forgat. A legújabbabb élelések között vált meg férjétől, kit hivatása a hivatalba vitt.

Az asszonyka csak ezt várta. Aztán mindenkit elküldve hazulról, nekiállt apró kacsóival és felfejtve a relikvia-kanapét, belerejtett valamit. Hogy mi volt ez? . . . A szerelmeskedések tovább folytak

férj és nőcske között, míg végre bekövetkezett az est.

A menyecske ekkor elkezdett panaszkodni, hogy főfájása van és szeretne egy kis nyugalmat.

A férj igyekezett felhasználni ezt a neki vetett tört, melyet nem sejtett, és azt mondta, hogy elmegy kissé az ebédlőbe levest megötözni.

Azonban levest már ő is élt a gyanuperrel, s amint átment a középső szobán, zajtalanul odagördített két foltat a hálószoba ajtaja elé.

A kis menyecske ezalatt egész harcot vívott magában. Elgondolta, hogy mégsem szék az, hogy ő így kétkedik férje után. Akik egymást szeretik, azok bizzanak egymásban. Az a nő hang, az a sikoltás bizonyosan hallucináció volt és a férj most is nyugodtan bámul a holdvilágba és őt megcsalni eszeágában sincs.

Tízzer is megmozdult agyában, hogy felkeljen és megnézzé, mit csinál a férje, de mindannyiszor ott maradt párnái között.

Nem, az mégse lenne szép . . . De mégis! nagyon sokáig tart a frisslevégőszívás!

Akik azonban az ördög lökdös, annak nem lehet nyugodtan maradnia. A menyecske e tusakodása eltartott vagy egy félóraig. Ezután egyszer csak azt vette észre, hogy künn van agyából s a behunyás miatt káprázó szemei segítségével az ebédlő felé lotorkál.

A fotelek megtették kötelességüket, az asszony majdnem felbukott bennök. A zaj nagy lett.

Az asszony gyanuja e torlasz „érez-tére” még élesebb alakodt. Mint tigris ugrott a fatális ebédötöb.

A férj ott állt az ablaknál s e perczen az ebédlő ajtajának csukódása hallatszott.

— Te vagy az, édesem? — kérde a férj.

— Nyomorult! — volt rá a felelet.

A férj igyekezett kövére de melet akot mutatni és ezt hebegte:

— Hogyan? Mit mondasz?!

A menyecske mit se szólt tovább. Mint a ragadmányaira leső sas rohant az ereklye-kanapéhoz és felszakította annak szövétét és ord: s aztán zokogás közt ráborulva sietett.

— Ah, a gyalázatos!

És kacsói csörömpölni kezdtek a kanapé belsejében.

A férj oda sietett és iszonyodva látta a hold fényénél, hogy a kis kacsók el vannak boritva vérrrel.

Elvonszolta onnan a kis feleséget és törölgetni kezdte annak ujjait.

— Hasztalan minden, — zokogott a nő — én meg fogok halni, mert papucsot nem vesztettem, a lámpa üveg mindent elárukt. Én bevartam a lámpa-üveget a kanapéra, és ime, az össze van törve, daczára minden figadalomnak, melyet egymásnak tettünk, hogy e kanapét nem érintjük. Nem tagadtátok ujjamat. Oh én megcsalattot! De kitekerem a nyakát Lizinek, a komornánknak, s aztán — vá l u n k!

Hogyan történt, hogyan nem, a kis menyecske sem el nem vált, sem a Lizi

Legujabb posta.

A pápa kikocsikázása. Valószínűleg az a hír, hogy a pápa Gandolfo-kastélyát rendbe hozatta. Az egész kastélyban csak egy öreg felügyelő és egy szerzetes lakik. Csodálatosan hangzik a berlini „Post“-nak is az állítása, hogy a pápának a Cortile della Zecconát a múzeum felé tett ismeretes utja és a félhivatalos lapoknak ehhez fűződő megjegyzései által a Cortile és a múzeum-ut papai birtoknak vindikáltnak. A Cortile nyilvános városi birtok, mindenki számára hozzáférhető és két év előtti köztulajdonosoké. Ettől eltekintve, Rómában nincs semmiféle pápai birtok. A Vatikán sem ilyen, mert a biztosítási törvény csak, különféle tekintetből korlátozott, hasznélvezetül engedi át a pápának.

Vilmos császár pétérvári látogatása. Suvalov gróf berlini követ, kormányától hozzá érkezett parancs következtében, előbb, mint tervezte, fog Oroszországba utazni, hogy közreműködjék a Vilmos császár fogadtatása programjának megállapításában. Suvalov üdülés végett előbb birtokaira utazik és csak aztán megy Pétervárra, hogy annak idején a kiküldött tábornokok és egyéb méltóságokkal együtt elébe utazzék Vilmos császárnak.

Milán király. Milán király a Köln. Ztg egy tudósítójával szemben határozottan tagadta, hogy a kormányrendszer megváltoztatását vagy a kormány bukását akarná előidézni. Nincs ellenére, ha a radikális párt kormányon marad; csak azért szólalt fel ellene, mert megtámadta személyét és ebből a dinasztia iránti tisztet hiányára kellett követelnie. Megbizik a regensségekben, melynek magatartása minden tekintetben korrek. — Milán király, Nisből visszatérve, Karlsbadba fog utazni.

Táviratok.

Felmondott betétek.

Budapest, jul. 23. (Saj. tud. táv.) A pénzügyminiszterium az egyes bankoknál és pénzintézeteknél elhelyezett betéteket, tekintettel a július hónap esedékessé vált nagy szelvényfizetésekre, részben felmondta, de mivel időközben a pénzterhek ismét nagy többletet mutatnak fel, augusztus hónap a betétek ismétlődni fognak.

Díjnokok szaporítása.

Budapest, jul. 23. (Saj. tud. táv.) A pénzügyminiszterium teendői utóbbi időben annyira szaporodtak, hogy az elintéztet ügydarabok leírása és kiadása a segédhivatalok igazgatóinak legnagyobb buzgalma dacára is késedelmet szenvedett. E bajon segítő, a pénzügyminiszter az írások, illetőleg a naplójások számát szaporította, s mivel az eddigi kiadói hivatal helyiségei szűkeknek bizonyultak, a vallás- és közoktatásiügyi miniszterium régi helyiségeiből két szoba kibéreltetett, illetve az írások egy része oda elhelyeztetett.

Egy megye közgyűlése.

(Árvápevények.)

Eger, július 23. (Saj. tud. táv.) Hevesvármegye közönsége f. hó 21-én tartotta meg Kállay Zoltán főispán elnöklete alatt rendes évnagydöntő közgyűlést. A megye közönsége az állandó választmány javaslata alapján javalkesedéssel határozta el, hogy Mária Valéria főhercegnő leendő, valamint Margit főhercegnőnek már megtörtént egybekezdése alkalmából üdvözlő feliratot kíván intézni ő felségeikhez, valamint József főherceghez is.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a kereskedelmi miniszter leiratát folytán a t. füred-poroszlói ut kiépítésére 16.000 ft köcsönt vesz föl az első hazai takarékpénztárból; valamint jóváhagyta az ezen utvonál földmunkálatainak teljesítése iránt az alispán által megkötött vállalati szerződést, és hogy az utestnek — a miniszteri leiratban foglaltak szerint — még e nyár folyamán leendő kiépítését biztosítsa, a munkálatnak azonnali megkezdését és eziránti határozatának csakis birtokon kívül felelő felelősként mondta ki.

Nem csekély feltűnést keltett az alispáni jelentésben foglalt azon körülmény, hogy Almásy István kiskoronak panasza folytán egy a gyám, mint az árvaszék ellen is megtartott vizsgálat oly dolgokat és rendtelenségeket hozott napfényre, melynek következtében az árvaszék Almásy Sándor gyámot állásától elmozdította, a főispán pedig az árvaszék, a megyei szillemző és ügyész ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

Mint hírlak, mintegy 10 ezer forint számadási különbözetet konstataáltak, mely összeg megtérítése a gyám számadási követelése és az általa a vizsgálat folyamán biztosított letett 6000 firtal teljesen fedezve van és így a kiskor nem károsodik. A közönség nagy érdeklődéssel várja a vizsgálat eredményét.

Szerencsétlenül járt hajók.

Salin d'Hyères, jul. 23. (Saj. tud. táv.) A „Caïman“ pancéios hajón, a gyakorlat alatt, négy gépcső szétrobbant. Négy fűtő súlyosan megsebesült. A „Desaix“ jelzőgöcs ugyane gyakorlat alkalmával léket kapott és kénytelen volt a kikötőbe visszahívni.

Cherbourg, jul. 23. (Saj. tud. táv.)

„Epervier“ hadigöcs törött géppel tért vissza az ideálók kikötőbe a hajóraj gyakorlatairól. Több lap kijelenti, hogy a gyakori hajszerencsétlenségek rendkívül nyugtalanítók és nem kelthetnek jó véleményt a hajóanyag és a hajómérnökök iránt.

Az arany ára.

Buenos-Ayres, jul. 23. (Saj. tud. táv.) (A Reuter-ügynökség jelentése.) Az arany ársíója: 211. — Most n e v i d o b a n konverzió-köcsönt fognak kényeser-árfolyammal kibocsátani. Az arany ársíója: 34.

Naptár.

Július 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Krisztina. — Protestáns naptár: Jolánta. — Görög-ország naptár (július 12.): Prokluz. — A nap köll 4 óra 28 perczkor, nyugszik 7 óra 44 perczkor.

Időjárás.

Légnymód: reggel 7 órakor 758.5 mm., délután 2 órakor 758.7 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor 18.2, délután 2 órakor 21.0. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel borult, délután borult, esős. Csapadék az utolsó 24 órában: 0 mm.

A kiállításról.

A kiállítási bizottság mindenképpen azon van, hogy a telep porát valahogyan eloszlassa. Legnagyobb része a térnek virágágyakká idomított, melyeken a fű, melyet kissé későn vetettek, meglehetősen nő. A telepen számos kutak futnak, melyeket öntözésre fognak használni.

Csak egy nagy baj van még. A kiállításhoz vezető utca Arad legporosabb utcája, ami természetesen is, mert alig néhány hóval ezelőtt töltötték fel.

Nos, ezt az utcát sem a város, sem az ipartestület nem locsolgatja. A tegnapi eső könyörült az ott közlekedő közönségen, azonban ez csak a port verte el az utcán. Ezt a fontos közlekedési vonalat mindennap alapon fel kellene locsoltatnia a városnak; ezzel tartoznák a kiállítási közönségnek.

***

A kiállítási bizottság részéről ma ifj. Kristyórá János elnök, Domány József, Stoll Károly és Vargha József Temesvárat utaznak, hogy ott meghívásokat eszközöljenek. Személyesen meg fogják hívni: a katolikus püspökséget, a szerb püspökséget, Waldstädten báró hadtestparancsnokot, Molnár Viktor főispánt, Deschán Achil alispánt, Telbisz Károly polgármestert, Eisenstädter kamarai elnököt és Hinterseer ipartestületi elnököt.

***

A Walder-féle fűrészgár a kiállítás érdekében ugyancsak kitért magáért. Egy zászlós árcsozt akartak felállítani a bejárat előtt s ehhez az árcsozt a nevezett fűrészgár szolgálta.

Csak hogy az árcsozt a „pózna“ olvan vastag, hogy két ember karjai lennének szükségesek az átolásra s az árcsozt felállítására maga belekerülne vagy 100 firtba.

A kiállítási bizottság tehát megköszönte a szivességet, de ilyen drága „zászlótartó“ nem állít fel.

Most a fenyőszörny ott fekszik s a közönség bámulatának tárgyát képezi és egyszerűen védi a gyalogjáró közönséget.

HIREK.

A királylátogatás Nagyváradon. Nagyvárad márt megkezdte készüldéseit a király meiót elfogadására. A város törvényhatóságai bizottságának számos tagja kedden délután érkezőket tartott király ő felsége fogadtatása tárgyában. Rácz Mihály főjegyző elnöklete alatt. Elhatározták, hogy ő felséget a törvény-

hatóság nevében 24 tagú küldöttség üdvözl. A fogadtatás módzatairól hosszabban tanácskoztak s végre Sal Ferenc kir. tanácsos, polgármagy elnöklete alatt egy bizottság küldetett ki a fogadtatás részleteinek megállapítására s kereszttüvelére. A király fogadtatása ügyében rendkívüli közgyűlést is fognak tartani. Tudvalevőleg a királylátogatás alkalmából Aradmegye és Aradváros is küld hódoló küldöttséget Nagyváradra.

Varjassy József aradi ügyvéd — mint a hivatalos lap legutóbbi számában olvassuk — az ügyvédkedérről lemondott. Varjassy József polgártársunk ezen visszalépése által a helybeli ügyvédi kar egy derék és szepötlően jellemű kartársát vesztett s bizonyára egyaránt fogják őt sajnálni kollegái és kliensei. Mi azonban, mint a nyilvánosság és politikai élet közege, örömlünk az elhatározásának, mert meg vagyunk gyözdöve, hogy tehetségét és buzgalmat most egészen Aradváros közügyeinek fogja szentelhetni, melyek körül már eddig is vezérszeret vitt.

Simonyi Lajos bárót, mint annak idején részvétellel jelezte, szélhüds érte. A volt miniszter állapota, mint bennünket értesítenek, nagyot javult. Már elhagyta ágyát és dacára annak, hogy baloldala nagyon gyöngé, mégis élvezheti már a szabad levegőt, amennyiben kereszkeken kiszállítják őt a szobából. A kezelő orvosok végleges javulást helyeznek kilátásba.

Magas katonai vendégek. Tegnap este érkezett Aradra Aradvári Könyig Gusztáv báró tábornagy, gyalogsági főfelügyelő, ma reggel pedig Waldstädten br. tábornagy, lovassági főfelügyelő, számos törzs- és főtiszt kíséretében. A magas katonai vendégek megtekinthetik a Zádorlak alatt tartandó mai nagy czöllövészetet, holnap pedig Könyig br. gyalogsági főfelügyelő szemlélt fog tartani a gyalogság felett.

Zaitsek tábornok mindig kedvence volt a katonának; ezt Aradon is többször megmutatta egy a tisztség, mint a legénység. Mostanában a tábornok Nagyvárad alatt hadgyakorlatozott s a pusztán könn a tisztek nagy tábori lakomat rendeztek a tiszteletére. Ugyanekkor a legénységet is megvendégelték. A tábornok beszédet is intézett hozzájuk magyar nyelven s „fiam“-nak nevezte őket s egy örmesterrel kezefogott a nevekben. Később a tisztek vállukra emelték a tábornokot és meghordozták.

Kinevezések. Aradmegyénel két irnoki állás lévén ürességekben, Fábian László főispán az egyike Jaczkó Gyula megyei díjnokot, a másikra Déz sán Péter aradi kir. törvényszéki díjnokot nevezte ki.

A tüzsérg czöllövészet. A zádorlak meió ma déelőtt érdekes látványt lesz színhelye. A tüzsérg és gyalogság tart czöllövészetet együttesen, s ez alkalommal a 35-ik gyalogezred három zászlója egy hadi zászlóját, a tüzsérg pedig 8 ágyuvál egy hadi ütveg fog képezni. A főtűvés az, hogy Temesvár felől az ellenség egy hadosztálya jön, melyet vissza kell verni. A rendkívül érdekes gyakorlaton a hadtestparancsnoksg területén tartózkodó valamennyi törzs- és főtiszt részt vesz, mint szemléll.

Az időjárásról. A várva várt eső végrehalására beköszöntött. Tegnap reg-

gel 10 órakor gyöngén esni kezdett s egy fél órán át tartott a nedűhullás. Ezután csakugy szitált az eső, azonban délután 4 órakor zivatar készült, ugyancsak hozzákezdett az eséshez, ami alig tartott egy pár perczig s aztán ismét kétségebe ejtően kiderült az ég. Az előző éjjel nagyon lehült a levegő, ami részint a Borrossebes környékén volt jégesőnek, részint pedig annak közhüdté, — mint angol lapok jelentik — hogy északon a Jegestengerből óriási jéghegyek szakadtak ki és usztak le Angolország partjaira s a Golf streamben megolvadtak. Időjárásunk most kollemesen hüvös, azonban egy jó eső folyton elkelne.

A mezőhegyesi csatona vizeröl mérnökileg kiszámították, hogy az aradi zsilipnél bebocsátott Marosvíz éppen két és fél nap alatt érne Mezőhegyesre. Csak hogy a szöke folyadék, mely most a csatona medrében folydogál, sohasem ér el Mezőhegyesre, mert odáig annyit talajvizet azed fel a csatona, hogy az a mezőhegyesieknek éppen elég. De meg Nagylakig a csatona nem lévén kiépítve, a vizet nem tudnák hova bocsátani, és Mezőhegyessel megtörténnek az, ami soha még nem történt emberemlékezet óta, t. i. Mezőhegyest árvá öntötené el. Ennélfogva az előviz-csatona tartalmát a nagy-erdő alatt belebocsátják a Holtmaros régi medrébe és az az anya-Marosba viszi vissza. A korcsolyázó-egylet taván semmi hatása nem látszik eddig a csatornának, mert dacára a Walder-gyár beelőmlő vizének, még mindig csak iszapot van alkalmunk szemlélni a hajdani tó helyén. Az Orczy-utcaiak még folyton várják kutaik vizét, gondolván, hogy a csatona majd visszaküldi. Ha ez menné is, mégsem lehet elviselni — expressz. Egyébként mi azt hisszük, hogy a csatona hajbai ezt susogják a kut-tulajdonosoknak: Csak várja-várja-várjatok.

A negyedik óra-lap. Mint értesülünk, a város eleget akar tenni a közönség ama óhajának, hogy a városház toronyára a Salacz-park felől is feltegyék az óra czimlapját. Egyrészt a torony nem valami szép e nélkül ezen az oldalon, másrészt olyan sokan látogatják a Salacz-parkot, hogy ezt az oldalt érdemes lenne még ki is világítani.

Apagyilkok. Pécskáról írják lapunknak 23-iki kelettel: Kegyetlen gyilkosságnak esett áldozatul Katona Mihály helybeli lakos, melléknévén „kupecz“. Ennek fia Imre, ki elszökött előlelete folytán több izben is börtönben ült, mult vasárnap este a korcsból részeg állapotban hazatérve, atyjával szóváltásba keveredett, később pedig tetlegességre kerülván a dolog, az apa fojtogatni kezdé fiát, mire ez bicskáját előrántva, s nagyobb szurást ejtet apjának hasába. Csak az iszonyu kiáltásokra előrohant szomszédoknak sikerült a dulakodókat szőljváltasztani, és csak akkor volt látható, hogy mily súlyosak a szurások, melyeken keresztül a belek is egészen kitalultak.

A gyorsan előhívott orvos is, dacára a rögtön alkalmazott segélynek, kevés reményt fűzött Katona Mihály életéhez, ki hétfőn reggel iszonyu kínok között lelélt kiadta. A boncolás a járásbírő és illetékes hatóság jelenlétében kedden történt meg, és konstataaltott, hogy a zu-

nyakát ki nem tekerte. A komorna egyszerűen menesztetett.

Hanem szóta a kis menyecske házi népe mind válogatott csunya, de az aszsonyka — udvarlói mind szépek.

L. H. V.

Reminiszcencziák.

— Az „Aradi Közönség“ eredeti tárcája. —

Valahányszor veszekedő asszonyt és almáriomot látok, mintha újra az influenza harmadik stádiumába esném. Veszekedő asszony — almáriom — influenza, különösen összefüggés! Hát ugy van az, kérem, hogy az utóbbi ismerű elég szerencsétlen valék, s azon érzés, mit a két eső bennem kelt, amaz által találok vélem kifejezni. Veszekedő asszony még hagyján, a szelid is sokszor terhünkre van, különösen ha... hanem az almáriom, az mégis fura lehetett.

Elmondan, amit volt. Régen történt biz az; olyan kamazdiák voltam Bácskaországának legborívó-híres városában; nem áruolom el, hol. Kosztban valék egy ügyvédnél, ki igen derék ember hírenek örvendett, csak egy rossz tulajdonságát nem bírta levethetni.

Ha pörét elvesztette, elbujdosott, mint a vadgalamb, ha párja meghalt; 2-3 napig az Istenért sem lehetett volna kicsálni a szobából. Ez még megjárta volna (szép fiatal feleség volt), tőlünk játszhatott volna bujósdit akár hónapszámra is, hanem, ami türelmetlen, magára zárta a hálószoba ajtaját, s ha esetleg benn maradt a kamara-kulcs és a szakács-könyv, akárhányszor felkopott az állunk. Mért már a vendégül meenni, vagy ételt onnan hozni mégis csak szgyéltük, a feleség pedig hódolt századunk magasztos irányelveinek, hogy a nőt minden csecebecse, zongora, nyelvlek érdeklik, de a konyhamesterséget csak a „Rézi asszony“-ból ismeri. A mód nem engedte a szakácsnő-

tartást, ekként meg kelle elégedünk holmi kotyvalékokkal.

Gazdám könnyen kiállta, talán könynyebben, mint Succu, mert kijöve a vesztett tárgyalásból, bement valamelyik boltba, felpakolt egy jó adag sajtot, számlát, hozzá 15-20 darab kiflit, s aztán nyugodtan bőjtölt maganzárkájában. Hanem mi!... Eleinte nevettem a dologot, de minél gyakrabban ismétlődött, annál inkább bántott. Mindent elköttem, hátha leszokik az önbörtönözési mániáról. Még arra a borzasztó gondolatra is vetemedtem, hogy féltékeny nézem. Mindez hatás nélkül maradt.

Epp másodnapos rabságát élte az én ügyvédem; csunya zímankós téli hidegek jártak. Eheztem kegyetlenül; reggel, tíz órakor, déliben, négy órakor, este — folyton pusztá kávéval élni, meguntam már mint a bünömet. Egyszer csak egy mentő eszümém jött; Mariskám, a szobacizcut szemeltem ki tervem sikeréhez. Hamis léányka volt, mint a többi afféle kaczkias társ; szerette, ha szepet tesznek neki. Ehhez, megvallom, sem akkor, de még vén koromban sincs andungom; hanem másképp akartam a lelkeire hatni. Elhatároztam, hogy szerelmes verset írok hozzá. Pompás; ez lesz a czime: Hozzá!

Délután öt óra lehetett, hozzáfogtam a „Hozzá“-hoz, de bár egy félpapírbaszt elragtam, mégsem sikerült. Sor, az csak lett volna, de folyton ki kelle törőlnöm, hátha kevesli. Végre is elkészült; hangzék vala imigyen:

Ajkad mint a
Kerti bazsa-róza,
Nemes véred majdnem
Kibuggyan rajt mentem.

Szeretlek én rózsám,
Gyönyörű Mariskám,
Hidd el ezt te nekem,
Csillagom az égen.

Remek! Nagyszerű! Na, ezt szépen leírom valami monogrammos levelepapírra; nem baj, ha a gazdasszonyomé lesz is.

De miért e nagymérvű készüldés? — kérdi talán valaki. Csak azért, mert az én Mariskám meglehetősen haragudott rém, hogy miért, az már nem tartozik ide; ilyen politikával akartam meggyőzni lángoló érzelmeimről s aztán ő nem szokott koplalni, főz magának amit és ahogyan tud, hátha szerelmi ömlengéseimre megszámja éhező testemet.

Asszonyom már rég behuzta magát a szobák egyikébe. Gondoltam, talán nem jön többé ki; lemegyek a konyhába, csendesen kinyitom az ajtó; iszonyu! borzasztó! — az én Mariskám oda sem néz gazdám bolondériának: épp egy titokban leölt csirkét fogyasztott rozmék paprikás alakjában. Hogy a többi hozzávalót honnan vette, nem tudom, lévén a kamara elzárva. Megfeledektem költészetemről, meg minden édesgetésről, teljes dühvel tört ki rajtam prózaikus érzésem, az éhség, s elkezdtem fenyegetni, hogy megmondom, hogy végre kisült, hova lett az a sok baromfi, nem is a görény pusztította el azokat, hanem úgy-ugy adta semmirevalójá!

Megszéppent s kérésre fogta a dologot; csak nem halhat meg éhen?!
— Nem ám, lelkem, de én is koplaltam; legalább egyet értett volna velem.
— Nem mertem szólni az urinak, pedig higgye el, igazán sajnáltam. Ezzel tányért tett számomra, s én feleségét vágyóval élveztem a kaczerán kihívó darabok.

Valami ruhaszubogást hallunk kívülről. Ki lehet? Csak nem az asszony jön! Az asztalkészletet s magamat elrejtteni, pillanat műve volt. Figyelve huztam meg magamat a rém zárt almáriomban. Csakugyan a sejtített jött mérgesen. Összevesszett a férjével, az kijött zárkájából, hogy tiszteslegre tanítsa, mire a megfélemlített a konyhába menekült. Szitkozódott, sirt keservesen. Valóságos purgatórium érezttem magamat. Egyszer csak ropp! — leszakad az almáriom alja, s én nagy zajjal ütöm fejemet az építvény-

hátlujába; erre térdemmel az ajtónak esem, ez kinyitott és ott állók félig fekvő helyzetben, kezembem a paprikás csirkével.

Uróm végtelen hatótába tört, jöttöm ijedségemben nem bírt szóhozjutni, én csak turpisságomat resteltem.

Ezóta annyira irtózom a veszekedő asszonytól, akár sohse nőüljek; de almáriomot sem engednék ám a szobámba hozatni — mig rávalóm nem lesz — a világ minden kinecsért sem.

Váczy István.

Anya és feleség.

(A „Róbert hadnag“ folytatása.)

Az „Aradi Közönség“ számára francziából fordította:

(H. W.)

Törös Tivadar né.

— Ki mondja neked, hogy én más-ként gondolkozom? — válaszolt Móricz a tiszthez fordulva, aki az előbb nézetét fejezte ki. — Hanem mindenkinek megvan a maga gondolatai, és Róbert barátunknak is meg van engedve, hogy legyenek gondolatai és nézetei, mikor a keresztény vértanuk példájára kész vérevel megpecsételni hitét. Elhinnék önk, uraim, hogy most is erőlyesen utasít vissza minden ügyvédet? Azt mondja, hogy ebben a dologban úgy is már volt elég botrány, hogy azokat nem akarja szaporítani valami vészbizádel, a melyet a lapok bizonyára hoznának. Határozott szándékát nem titkolta el előtem, és az abban áll, hogy csakis a haditanács elnökének fog feleletet adni és azt is csak akkor, ha a kérdések nem olyan személyekre vonatkoznak, akiket ő tisztel és becsül.

— Szegény fu! — hangzott fel az egész tisztkar ajkairól — ez szép, ez hősieis; de hát akkor ő egészen biztos a dologban.

— Fájdalom, annál biztosabb, — felelt Móricz — mivel csak egyetlen egy tanu segíthetné ki a csajból és hogy éppen ez a tanu határozottan ellene lesz. Onok kitalálják, kiról akarok beszélni.

— Az ezredesről, terringettél! De hát eszerint nagyon fel van böszülve Róbert ellen.

— Jobban, semmint gondolják. Én éppen úgy beszéltem a falnak, mint akarki más. Az ezredes unekadocse, egy derék fu, akinek ugyancsak jogában állott legalább is semlegesnek maradni, hiába igyekezett nagybátyját megindítani.

— Be kell ismerni, hogy az ezredes nagyon makacs természetű!

— Az igaz, hogy az ezredes szerencsétlen véletlenek által különös helyzetbe jutott, és kivált az utolsó eset oly természetű, hogy az ezredes rangjánál fogva nem kaphat más elégtételt, mint azt, amelyet a katonai törvény szab. Te gyük még hozzá, hogy Róbert mindeddig nem kért bocsánatot, csakugyan, az ember a falba szeretné verni a fejét.

Amint Móricz így beszélt, valaki vállat érinté. Hátra fordulva, Gastont látta maga előtt, aki néhány szót sugott a fülébe, mire Móricz gyorsan eltávolított, el sem bucsuzva a többi tisztektől.

A tiszték természetesen kérdezősködtek az utonnan jött után, kiról aztán Souvageol a legbővebb felvilágosításokkal szöglált. Figyelmök azonban nemsókára az utcára irányult, ahol egy kis csapat katona vonult el, ama tér felé, ahol a katonai törvény szökezt tárgyalni. Kévesel később egy czimeres, koronás fogat hajtott el az ablak előtt. A kocsi ablakai mögött nagyon elegáns nőalakot lehetett látni, melynek arcát sűrű fátyol borította.

— Him! — mormogta Souvageol — ez is ismerőseim közé tartozik. Tudjátok, ki ez?... Judith, aki Holofernest meggyelkeresni.

— Souvageol be van rugva — kiálltolták a tiszték.

— Berugva! én! soha! — felelt amaz. — A haditanács idejéről beszéltem, uraim. Nagy paradéba csapom magam, hogy tanuként szerepeljek Róbert hadnaggy ellen. Ott meglátják, hogy be vagyok-e rugva. Ezt mondvá, a tiszteteméltó had-

rások barmelyike is elegendő lett volna, hogy biztos halált idézzen elő. A gyilkos fut a csendőrség a tett elkövetése után azonnal elfogta és most a börtönben várja büntetését, ami valószínűleg kétél lesz.

Óriási harang. Hönög Frigyes aradi harangöntőnél az újszentannai hírközség egy negyven mázsa harangot öntött főt. Orth József áldozásának 60 évi jubileumára. A harang-óriás, mint csak ritka helyen lesz található az Alföldön, előzőleg az aradi kiállításban lesz kitéve. A harang öntéséhez tegnap már hozzáfogtak Hönögök.

Bátor amazonok. A Marosparton sétálóknak tegnap négy hölgy-fejét és egy nagy csónokot vehettek észre a Maros közepén. Ha a vízbe láthatnak volna, akkor törzsek és végtagok is különböztethettek volna meg, mert a négy hölgy-fej korántsem volt levágya. Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy városunk négy amazonja, kik az uszában ritkább párvak, fogadtak, hogy a mezhögyesi csatorna zsílipjéteől leusznak egészen a csúlai nagyerdőig. Biztonság okából egy csónak kísérte őket, vivén a hölgyek ruháit és még egyebet is, melyek a csónak padjai alatt kuksolának. A négy amazon besülettel megtette a nagy utat és utközben megüdvözöltek is a parton járók előtt. A csúlai erdőhöz érve, a hölgyek kiusztak a partra; a csónak követte őket s a padok alá vallani kezdett, a pázsitra öntvén gazdag elemzősiát és drága konty alá valót. A felöltözött hölgyek gazdag lakomát csaptak, sőt még áldomást is ittak annak az öröme, hogy minden a négyen megnyerték a fogadást. De hát ki vesztett akkor? Azok, kik nem vehettek részt a bátor amazonok társaságában és a gazdag lakomában.

Kongresszusi hál. Az aradi kereskedő-írók közművelődési köre a városunkban tartandó magyar kereskedő-írók V. országos kongresszusa alkalmából augusztus 2-án a városi nagytermében rendezendő zárkóról nyári táncvirágmorra a meghívókat már szétküldötte. A szétküldésre került meghívók nagy számanál fogva, a rendezőség szorgos figyelmeczárára is, bizonyára megessét, hogy egyes meghívók akár az expedíció közben, akár a postán eltévéltek vagy elveszték. A rendezőség emnélfogva ez uton kéri fel mindazokat, kik meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, hogy e czéleből sziveskedjenek a kör titkári hivatalához (legcélszerűbben egy levelező-lapon) fordulni, hol a kívánt meghívókkal készséggel fognak szolgálni.

Új gyártmány Pécskán. A helybeli Schleichner és Braun Béni fakeskedő cég — írja pécskaí tudósítónk — eddig is fennálló téglagyárában sikerült oly építő-téglákat előállítani, melyek különösen azokra nézve birnak érdekességgel, kik, mint vidéken tulnyomólag, vert fából készült épületeiket. Fenti téglák sajtolva vannak, és mesterséges uton szárítva oly keménységet érnek el, hogy az égetett téglával méltán versenyeznek és a legrosszabb időjárásnak is ellenállva, nemcsak tartósságuk által, de rendkívüli olcsóságuk által is (60%) al olcsóbbak, mint az épetett téglák) előnyösebb lesz alkalmazásuk.

nagy kilépett himbáló járással és danolgatva valami dalnak a refrainjét.

XVI.

Judith Holofernesnél.

Az eredes szolgálja előtt álló ör eleinte nem akart beengedni senkit, hanem a Mörice és a vele jövő nő könyörgésére bement, és azzal a felelettel jött vissza, hogy az ezredes megengedte, hogy lépjenek be. Az ezredes szinte nagy parázslásban volt és rendesen guyyos és búszke arca ma hideg és elkecseredett színt öltött.

Miután Möricezzel néhány semmitmondó szót váltott, kérdő tekintetét vetett a hercegre, aki azonban nem beszélt.

— Parancsára állok, asszonyom, — szólott az ezredes végre — sziveskedjék megmondani, hogy mivel szolgálhatnék.

— Egy anya jön könyörögni a fiáért...

— Egy anya... de hát akkor igazat mondott a hülye?

— Ha másként volna, itt állanék-e ön előtt? Mentse meg a fiamat, mentse meg, és örök hálám az ön. Ezzel leborult az ezredes lábához, sovárogyva levea a legcsekélyebb meghatóttággal.

— Kegyelem Róbertnek! kegyelem anyjának — kiáltott most fel Möricez.

Az ezredes ott állott mereven, mozdulatlan, kéjelgve a helyzetben és felve, hogy az egész csak álom és hogy a szép hercegné, aki most csábítóbban nézett ki, mint valaha, csak egy csalék.

Egyszerre kevés távollásában vadász-kürtök hangzottak fel és mikor azok elhallgattak, mintha a sors guyyt ütött volna, katonai dobszó váltotta fel a vadászkürtöket.

Az ezredes összerázkodott, mintha felébredt volna álomból, és a hercegné oly szívszagató kiáltásban tört ki, a melyet emberi szó nem adhat vissza.

— Kedves Chalandray, — mormogta az ezredes Möricez fülébe — ön hallotta a

— **Kinevezés.** A lagosi m. kir. pénzügyigazgatóság az araviczai kir. adóhivatalnál alkalmazásban volt Péter Bernát adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben a lagosi kir. adóhivatalhoz VI. oszt. adótitkárként nevezte ki.

— **Közéntelepkepek** kíván létesíteni a Zsilvölgyben egy angol társulat, mely ott gazdag közszénbányákat fedezett fel. Czéljök, az, hogy ha a közszén beüt, hát a vasutat Petroszénytől meghosszabbítsák.

— **Apróságok.** A kalap. Ugyan kedves barátom — szólítja meg barátját X. ur az Andrassy-téren — hogy tudsz ilyen antidiluvális kalappal végigmenni az utcán?

— Megvan annak a maga oka. Feleségem ünneppélyesen kinyilatkozta, hogy ha ezt a kalapot viselem, az utcára soha sem lép ki — velem.

Halotti jelentés. Egy aradi uri ember következőleg jelentette be egyik barátjának, hogy anyósa meghalt:

— Anyósom megszűnt — beszélni ma reggel 7 óra 35 perczür.

Akkor egy. Egy okos embert megkérdeztek, mondaná meg: mi a művészet.

— A művészet nem más mint: türelem.

Egy ur erre így kiáltott fel:

— De hisz akkor a művészet és a házasság, az egy.

Kelemetlen. Egy állatorvos így szól uj segédéhez: — Vegye ezt a csövet, töltse meg ezzel a porral, dugja a beteg lö szájába és fújjon erősen a csöbe. A segéd tíz percz mulva iszonyu arczszal tört vissza. — „Nos, mi baja?” — „A lö megelőzött... ő fűjt először.”

Iskolai kirándulás. A piskitelepi iskolába járó gyermekek — mint Piskiről nekünk írják — abban a szerencsében részesülnek, hogy a nyári szünidőkor más-más vidékekre tanulmányi kirándulásokat tehetnek. Voltak előző években Vajda-Hunyadon, Kalánban, Merisóron, Petroszényban. Az idén Soborsóna készülnek. Daruavári-Paulé Ivan gondnoksági elnöknek, az iskola lelkes barátjának eszméjét képezik e kirándulások, melyeknek haszna a tanúghöz értő emberek előtt tudva van. Amit mások kivételül tartanak, ő azt könnyen éri el. Az államvasutak igazgatósága készséggel bocsátja rendelkezésre az ingyen-külfösvonatát, mert ismeri a piskitelepi iskola hazafiás és kulturális misszióját. A többi aztán a Paulé dolga; gondoskodik egyebekben, mint atya szokott gyermekeiről. A kirándulás e hó, vagy ha valami akadály jönne közbe, jövő hó végén lesz megtartva. Miután a menettrend igen alkalmas. Ohajtott volna, hogy minél számosabban vegyenek részt ebben, mert az időnek kellemes eltöltéséről gondoskodni fognak a piskitelek és soborsimák.

— **A rendőség vendége.** Nem sokáig, csupán két hétig volt a rendőség vendége Stern Adolf házalo.

Minden iromány és igazolvány nélkül csipték el a rendnek jámbor őrei. Ugy köszalta be a város utcaírt, mintha sohasem láttott volna nagyobb várost, mint Arad. Még a kiállítási terület mellett elvezet út is megbámulta, bizonyára csodálkozva annak finomsága felett.

Akármit bámult azonban Stern, a vége csak az lett a dolognak, hogy elzárták addig, míg magát igazolni nem tudja.

A szegény házalo aztán irt szülővárosába, Duna-Szerdahelyre, s várt az irományaira, élvezve a rendőség vendégszeretét teljes két hétig.

Tegnap érkeztek meg az iratai a bolygó „csillagnak”, aki örömkönyvek között vette át azokat s még kezét is csókolta a rendőrhadnagynak, amiért olyan rövid idő alatt visszaadta szabadságát.

— **Honvéd rezervisták.** Az őszli hadgyakorlatokra a honvéd rezervistákat aug. 20-án hívják be 16 napi fegyvergyakorlatra.

— **Csendélet a hordárok közt.** Két hordár, megunva a dologtalan ácsorgást, hajbakapott a „Fehér Kereszt” előtti állomáson, aminek keresves következménye lett a kezdőre, Mikucz Györgyre nézve, mert társa úgy elgyabugyalta, hogy a körhözba kellett szállítani. Mottó: „Hordárok, ne rokonozatlanokdjatok.”

— **Zónázó pékinas.** Brummer János pankotai pékemester megrakott egy nagy kosarat friss süteménnyel s rábita azt Hoffman János nevű inasára elarusítás végett.

Az inas szerencsésen el is adta a sütemény felét, amiből tekintélyes összegreke gyűlt be. Csakhogy ennek az összegrekeknél láttára a pékinas agyában is gyűltek a gondolatok, melyek végtére tervekké nőtték ki magukat.

S a tervek egyike amnyira megtetszett Hoffman Jánosnak, hogy sietett azt megvalósítani. Felűt a vasutára s Aradra zónázott. Itt eladta a meglévő süteményt kosarastul, mindenestűl, s igyekezett magának egy jó napot csinálni, azaz ivott mint egy kofekötő.

Ennek az orgániának közepete fogta el az aradi rendőség a pékinást a gazdája megkeresése folytán, s mint sikkasztó, átadottát a vizsgálóbírósnak.

— **A Maros-uszodát** közelebb megrendszábellyozza a rendőség. Az uszodatalajdonos kitette a maga „házi rendszábellyait”, melyekben helyesnek fordulnak elő: „A közönség tartozik a furdőszolgákkal szemben illedelmesen járni el, amikor aztán ő is illedelmet várhat azok részéről” és így tovább. A rendőség most ezek helyett imperatív kitételeket tesz, melyek nemesak a közönségre, de magára az üzlettalajdonosra is fognak vonatkozni és egészségrendőri, továbbá életbiztonsági intézkedéseket is tartalmaznak.

— **Temesvár regálejának** váltásdjárat már végleg megállapította a miniszter. E megállapítás szerint Temesvár 191,621 frtot kap a regálejáért.

— **A büdzentimhályi rablogylkosság** ügyében Horváth Balint debreczeni vizsgálóbíró eddig már 140 tanut hallgatott ki és 43 bíróságot keresett meg tanuki hallgatás miatt. A vizsgálat valószínűleg már augusztus hóban be lesz fejezve, úgy, hogy a végtárgyalás már október hóban megtartható lesz. A fővallott Sávágó János alacsony, vézna ember. Csak fél szeme van, hanem ebből az egy szemből kéri az alatomosság. Szemöldökeit mindig összeráncolja s hányja-veti módon beszél mindenki. Egy ízben tudvalevőleg szokást kísérlettel meg s ettől fogva fegyelmi büntetésűl súlyos lánczot visel lábán. Sávágó határozottan tagadja, mintha része volna a büdzentimhályi rablogylkosságban. Védője felhívta, hogy tegyen töredelmes vallomást, ha csakugyan része van az agy Dogály meggyilkolásában. Sávágó erre vállat vont s csak ennyit felelt: „Isten uccse ártatlan vagyok”. Nekem már az a sorsom, hogy minden rosszat rám fognak!”

— **Pasteur konkurrensa.** Brüsszleből jelentik, hogy az antwerpeni erősen klerikális tartományi tanácsban indítványt tettek, hogy a közönség részére 600 frank engedélyeztessék abból a czéleből, hogy a veszett ebek által megmrt embereket Pasteurhez küldhessek Párisba. Smolderen bizottsági tag azonnal kijelentette, hogy ő csak akkor szavazza meg az összezet, ha annak egy része szent Huber-

egészsége miatt, amely akkortájban valóságos krízis előtt állott. A kastélyba való utazásakor oly rosszul volt, hogy kénytelenek voltak valamelyik városban egy hotelben megszállani, ahol, azt mondják, valóóságos krízisen ment keresztül.

— **Talán Bloisban?**
— Nem tudom, ezredes; de mi felte önt?
— Blois! — kiáltott a hercegné, aki ezt az egy szót meghallotta — ki beszélt Bloisról, uram? Ah! öök mindketten halkán beszélnek? Ertem: öök mindent tudnak, ami Bloisban történt. Bloisban lettem én megberstenlívte, igen, ott abbau a vendégfogadóna, a hol az éjt töltöttem 1823 november 3-ikán, a Hotel de France-ban.

— **Blois! Hotel de France!** november 3! — ismételt megborzadva az ezredes.

— Ah, ön ismeri azt, aki anyává tett engem. Mondja meg a nevet annak, aki a legszerencsésebb asszonyból a legszerencsétlenebbé tett. Be gyejen, beszéljen, hadd vallja be ma bünet mindazok előtt, akiknek kétségbeesést okozta.

— Igen, asszonyom, ismerem... azaz ismertem — felelt lejutva, megemmitve az ezredes. — En fogok megmetni érette meghalt, mert ő már meghalt. — Meghalt, Istenem! — kiáltott fel a hercegné lelki fájdalomában — de hát még nem szenvedtem eleget.

Az ezredes homlokát hideg verejték borította, szemei könnyben úsztak.

— **Bocsánss meg neki,** asszonyom, mert ő akkor még nagyon fiatal volt. O nekem elmondott mindent, és én segíték, ha még van idő.

Ezzel fogta sisakját és elrohant, még a kuszából oda szólott a hercegnéhez: — **Hercegné,** amit tőlem kívánt, megteszem, megmentem a fiát. Muszáj, muszáj!

— Amulva, bámulva néztek utána, szívökben a legfőbb imákat küldve Istenhez, hogy segítse az ezredes lépteit.

(Folytatása következik.)

tusnak ajánlatik fel, ki már 1100 esztendő óta csodálatos módon gyógyítja a veszett ebek által megmrt emberek sebeit. A liberalisok erre nevettek, az antwerpeni klerikális képviselők pedig a „gyalázatoság” ellen tiltakoztak és szavazást kértek Smolderen átjavítványra felűt, melyet aztán tulnyomó többséggel el is fogadtak. A klerikálisok közül csak Depreter dr. orvos nem szavazott az indítványra.

— **Új hidórias.** Newyorkból írják: Newyorkot Jersey-Cityvel egy óriási függő-híd által fogják összekötni, mely a híres Brooklyn-híd iszonyu méreteit jóval felül fogja multin. Lendülettel építész tervai szerint a hídnek a toronyok közűtlevő tulajlonképpen függő része 3000 láb hosszú és a víz felűtti magassága 155 láb lesz. A hídön tíz vasúti, hat kocsi-és lovaglót és két nagy járdá fogátvezetni. Egyszerre 40—50 vasúti vonatot, 1000 terhes szerket, 2000 más járművet és 10—20,000 gyalogjártót bír el a „North River Bridge”, melynek költségei 40 millió dollárra vannak előirányozva.

— **Rövid hírek.** Kalocsa csillagvizsgáló intézetéhez Schiaparelli híres olasz csillagász üdvöletet küldött, szerencsét kívánva ahhoz, hogy Magyarországon rövid idő alatt négy szentélyt emeltek Uráninak (Kalocsan, O-Gyallán, Herényen és Kartalon), még pedig magánosok bekezdéséből, állami segítségével nélkül. — **Szöghogyon** Radányi Béla akrobata vasárnapi pisztolyalgy öngyilkossági kísérletet tett s golyója a tüdő felső szelét érven, állapota romenytelen; nejhöz intézett levelében nem írta meg az okot. — **Falucska** beregi faluban 18-ikán 16 ház égett le, mellékiütetével együtt; a kár vagy tízenötzezer forint. — **Vágsellyén** a járásbírósnak becsukták az önként jelentkezőt Pál Lászlót, ki Parkasdon együtt lakott testvérelével, Istvánnal, de mindig veszekedett, mígsem László e hó 13-ikán kaszájával ölte meg dübében a másikat. — **Magyar Jásztereh** zempléni faluban egy veszett eb megharapott két parasztot, három gyermeket és több kutyát; a falu ebeit azonnal mind elpusztították, az öt megharapott személyt pedig a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

„ARADI KÖZLÖNY”

(Meggelen mindennap.)

előfizetési feltételei:

Helyben	Videken
Házhöz fordva:	s zétküldve:
Egy évre 12 frt — kr.	Egy évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 — „	Fél évre 7 — „
Negyed évre 3 — „	Negyed évre 3 — 50 —
Egy hóra 1 — „	Egy hóra 1 — 20 —

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzék, valamint hirdetési év egyéb díjak az „Aradi Közlöny” kiadó hivatalának küldendőék, ugyszintén ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

— **Mutatóanyagok** egy hétig ingyen és bérmentes küld a kiadóhivatal.

Az előfizetéseket legcélszerűbben postautalványalval ejthetők meg, az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába címelve.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

Budapesti gabonatózsdé.

Julius 23.

Amerika 1/2 centtel magasabb, gyengébb kínálat, másrészt vételök, szálad iránvzat, 10,000 m. m. forgalom, 2/3—3 krral magasabb árak.

Tavaszi buza 7.31—32 őszli; buza 6.96—97; kukorica 5.36—88; zab 6.17—19.

Hivatalos effektív árak:

Buza	6 bászági	78—80 kg.	frtől	frtíg
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—

Déli 1 órakor hivatalosan záróltak:

Szokványbuza őszre	6.90	6.92
Szokványbuza tavaszra	7.32	7.34
Tengeri július-augusztusra	5.35	5.36
Augusztus-juniusra	5.30	5.23
Szokványbuz őszre	6.11	6.15
Káposztarepce aug.-sept-re	10.75	10.81

Déltűn 5 órakor záróltak:

Szokványbuza őszre	6.95	6.97
Szokványbuza 1891 tavaszra	7.36	7.38
Tengeri július-augusztusra	5.35	5.37
Tengeri augusztus-septemberre	5.37	5.39
Augusztus-juniusra	5.21	5.23
Szokványbuz őszre	6.51	6.17
Káposztarepce aug.-sept-re	10.80	10.85

Szeszűlet.

Julius 23.

B. Szesz. Készára nagyban 49.00; kicsinyben 50.—, hordó nélkül, per 100 liter, % belcírve 35 frt fogyasztási adót.

Sertéskezkedelmi csarnok.

Budapest-Közhányán.

Közhány, július 22. Nagy felhajtás és nagybő kinálat miatt az ártul lanhá. Magyar usasági árg. fiatal nehé 45—45 1/2 forint, fiatal közép 45—46 frt, fiatal könnyű 47—48 frt, közönséges (szedelt) közép 45—46 frt, könnyű 47—48 forint. Sertésűlet: szám: július 20-án volt készlet 165,781 darab, július 21-én felhajtást 1483 drb, július 21-én elszállítatt 2013 darab, július 21-én maradt készletben 165,251 darab sertés.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árt-és érték-tőzsdén.

Budapest, 1890 július 23.

Magyar aranyjáródek 4%	102.15
papírjáródek 5%	100.15
vasúti külsőn	—
keleti vasúti államkötvény, I. kibocs.	—
— „ II.	112.—
— „ III.	—
földtehermentési kötvény	—
— zárótdékál	—
Földtehermentési kötvény	—
— földteherment. kötv. zárótdékál	—
Horvát-szlavon földtehermentési kötvény	104.—
Magyar szőlőlévmálváltási kötvény	—
— nyeresemenysorsjegykölesőn	139.—
Tiszszabályozási és érzegdi sorsjegy	127.50
Osztrák járadék papírban	89.25
— ezüstben	89.50
— aranyban	109.—
1890-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankkésztvény	98.50
Magyar hitelbank-résztvény	34.—
Osztrák hitelintézet-résztvény	304.50
Ezüst	—
5. és 6. bír. arany	5.51
20 frankos arany (Napoleon'or)	9.21
Német birodalmi márká	56.80
London	116.20
20 márkás arany	11.36

Szerkesztői üzenetek.

— **Piskire.** (F. I.) Szives ajánlatát elfogadjuk, csak arra kérjük, hogy mindig gyors és tárgyilagossá tudósításokat sziveskedjék küldteni. Feltűnő eseményeket meg lehet táviratozni, s költségeit a kiadóhivatal megtöríti.

— **Az „Alföld” t szerkesztőségének.** Beeset lepkük tegnapi számában egy ur vitatott szörnyen, hogy a szegény hitelezőknek nem elég a törvény nyújtotta támogatás követeléseik behajtására, hanem igenis van joguk a saját tulajdonú ingatlani vagy ésszerint meglévő szelvényekkel rülnök együtt, hogy kiküldésük elvegyék vitatuk — feltezik, hogy kiküldésük alkalm. mint a hitelezők közé tartoznak. Miután a tisztelt ur a nevet ezkikk alá nem írta, önként kériük fel arra a kölföltésű szivesítgére, hogy melyőzassanak annak az urnak megmondania, hogy ha talán a felsőbő bíróság ítélete nem is fogja a követeléseknek saját utján való behajtását büntetődek eszlekénynek kimondani, azért az mégis p i s z k o s dolog marad, és az olyantól, aki ezt teszi, minden tiszteséges ember elfordul, első sorban pedig ugyancsak atűl a tisztelt urtól, aki a hírlapi tiszteségtelen revolvérszedés jogosultságát másfél huszón keresztűl vitatja, s aki — ha olyan jól sejtjük, mint ő mibeönnök az adót — aligta nem valamely uszors. vagy — annak a prókátora...

Felelős szerkesztő: Vászárhelyi Béla.

Nyiltér.

Nagy Lajos sörcsarnokában
Zrinyi-utca
ma csütörtökön, július hó 24-én
és a következő napokon
négy utolsó előléása
a nemzetközi
MIKADÓ
orpheum-társulat
tagjainak
Weiser Jaques
művezetése alatt:

Buday Juliska k. a. magyar-német énekesnő.	Baumgarten Hel. k. a. német-főnézőnő.
Dröhlich Frida k. a. a legújabb (női) szímlé.	Klein Mirzl k. a. bécsi énekesnő.
Albach Jaques ur tánc-és jellemkomikus.	Weiser Jaques ur tánc-és jellemkomikus.

Fellepte a zsidó, nemzet, orosz és román
ZACHAROVITS-QUARTETTEK
2 hölgy — 2 férfi.

Naponta új és változatos műsor.
Az előadásokat esalások is látogathatják, mivel a műsor deent.

Karnemester: **Recher Károly.**

Kezdeté 8 órakor. Szabak bemenet.

Kitűnő étkekről, valamint tiszta italokról és pontos szolgálattól legjobban gondoskodva van.

Tisztelettel
Nagy Lajos.

Aradi polgári takarékpénztár

(a t. Minorita atyák palotájában földszint)

ajánkozik takarékpénztári betételek kamatozására 30 napi felmondás mellett 4%, 90 napi felmondásra 5% mellett. Visszafizetések felmondás nélkül is teljesíthetők. Ajánkozik váltók és hitelpapírok leszámitolására, előlegnyújtására 3—6 hónapra, vagy folyó számlára 6—7% kamat mellett.

Köleszőz ingatlanokra, betáblázásra rövid, vagy hosszabb visszafizetési időre, amortizációs kölcsönök közvetítésére a kisbírtokosok földhitelezetétől. Minden bővebb felvilágosítás, akár levélben is megkeresésre, vagy a takarékpénztár iroda-helyiségében nyerhető.

Kelt Aradon, 1890. márcz. 10-én.

Az igazgatóság.

* Az e rovat alatt közlöttékkert nem vállal felelősséget a szerk.

